

MARIE TŮMOVÁ

1867-1925

PRVNÍ ŘEDITELKA DÍVČÍ MĚŠŤANSKÉ ŠKOLY BOJUJÍCÍ ZA VOLEBNÍ PRÁVO ŽEN

Marie Tůmová byla dcerou Marie Čelakovské a vnučkou Františka Ladislava Čelakovského, českého básníka, kritika a překladatele. Po úspěšném složení maturitní zkoušky na učitelském ústavu působila Marie Tůmová jako učitelka na několika obecných školách. Následně vyučovala na měšťanské škole dívčí na Žižkově, kde se v době první světové války vypracovala na pozici její první ředitelky. Stala se tak první ženou, která zastávala tuto funkci.

Spolu s Františkou Plamínkovou hojně působila také ve Výboru pro volební právo žen. V roce 1907 získali muži všeobecné, rovné, přímé a tajné volební právo do říšského sněmu, ale ženy z něj byly vyloučeny. Rozhodly se tedy, že si volební právo vybojují. Mnoho žen se tajně scházelo ve Výboru pro volební právo žen. Tajně proto, že ze zákona ženy nemohly vstupovat do politických spolků a ani je zakládat. Jejich činnost ve Výboru se tak pohybovala na hranici zákona. V roce 1908 a 1909 kandidovala za Výbor pro volební právo žen jako poslankyně do českého zemského sněmu. Na řečnickém stupínku často hovořila o důležitosti zapojení žen do zákonodárné práce. Její program zahrnoval cíl zlepšit péči o matky a děti, dívčí školství, ale i hospodaření se zemskou pokladnou. Marie Tůmová se k ženské otázce vyjádřila takto:

"Na roveň nezletilců a slabomyslných staví ženy, kterým se s plnou důvěrou svěřuje výchova nezletilců, ošetřování slabomyslných. Na roveň marnotratníků staví ženy, jichž hospodářské ctnosti na přední místo společnost klade, v rodinách i ve spolcích."

- Marie Tůmová, 1911

Byla členkou i dalších ženských spolků, například Spolku českých učitelek, Ženského klubu českého, Ženské národní rady. České ženské hnutí reprezentovala také mezinárodně - ve Stockholmu, v Římě, Bukurešti, Budapešti a Londýně.

V letech 1919-1925 pracovala jako instruktorka Ministerstva školství na Podkarpatské Rusi a na Slovensku, kde se snažila zlepšit tamní poměry.

V důsledku nedostatečného stravování a špatného bydlení ovšem onemocněla a na jaře roku 1925 zemřela.

Zdroje

TŮMOVÁ, Marie. Občanská rovnoprávnost žen. Pro volební právo žen, Knihovna Práva ženy. Brno: 1911. In: BAHENSKÁ, Marie, Libuše HECZKOVÁ a Dana MUSILOVÁ. Ženy na stráž!: české feministické myšlení 19. a 20. století. Praha: Masarykův ústav a Archiv Akademie věd České republiky, 2010. ISBN 978-80-86495-70-5.

GELNAROVÁ, Jitka a Ema SOUČKOVÁ, ed. Vlastním hlasem: In her own voice. Praha: Národní muzeum, 2019. ISBN 978-80-7036-592-2.

UHROVÁ, Eva. Radostná i hořká Františka Plamínková. [s.l.]: Mediasys, 2014. 344 s. ISBN 978-80-260-7207-2. Kapitola Kandidátka na poslankyni Marie Tůmová, s. 286–301.

Fotografie

Marie Tůmová na skupinové fotografii ze světového kongresu Mezinárodní aliance pro volební právo žen v Budapešti v roce 1913. Právo ženy. R.3. Č. 20. Brno: 1913.